

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις για Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ)

Αθήνα, Μάρτιος 2026
Έκδοση: 2.0

1. Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την παράδοση αυτοκινήτων σε αναπήρους με απαλλαγή από το Τέλος Ταξινόμησης (ΤΤ) ;

Α Προϋποθέσεις

- I. Στους ανάπηρους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι έχουν:
 1. Πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. α' και παρ. 2 του ν. 1798/1988- Α' 166).
 2. Σοβαρή κινητική αναπηρία του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. β', στοιχείο αα' του ν. 1798/1988).
 3. Σοβαρή κινητική αναπηρία του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων, με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67% από τα οποία τα 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο. (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Α, υποπερ. β' στοιχείο ββ' του ν. 1798/1988).
 4. Τύφλωση και από τους δύο οφθαλμούς με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Β του ν. 1798/1988).
 5. Νοητική αναπηρία με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40 (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. α' του ν. 1798/1988).
 6. Αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή νοητική αναπηρία ή οργανικό ψυχοσύνδρομο και εξαιτίας των παθήσεων αυτών το παθόν πρόσωπο έχει καταστεί ανάπηρο με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανίκανο για εργασία και έχει ανάγκη βοήθειας (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. β' του ν. 1798/1988).
 7. Μεσογειακή αναιμία (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. γ') Σιδηροβλαστική αναιμία (άρθρο 38 του ν. 2072/1992).
 8. Δρεπανοκυτταρική αναιμία, Μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία Λοιπές Αιμοσφαιρινοπάθειες (άρθρο 17 του ν. 3402/2005).
 9. Νεφρική ή ηπατική ή πνευμονική ή καρδιακή ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή Μεταμόσχευση νεφρού ή ήπατος ή καρδιάς ή πνεύμονα (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. δ' του ν. 1798/1988).
 10. Συγγενή αιμορραγική διάθεση (Αιμορροφιλία) ή κυστική ίνωση ή ομόζυγο κληρονομική υπερχοληστερολαιμία, εφόσον τα άτομα εξαιτίας των παθήσεων αυτών, έχουν καταστεί ανάπηροι, με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, είναι ανίκανα για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας (άρθρο 16, παρ. 1, περ. Γ, υποπερ. ε' του ν. 1798/1988).

II. Στους Έλληνες αναπήρους:

- 1) πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες,

- 2) αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος,
- 3) υπαλλήλους της Τελωνειακής υπηρεσίας εντεταλμένους στη δίωξη λαθρεμπορίου, οι οποίοι κρίθηκαν ή κρίνονται ανίκανοι για ενεργό υπηρεσία, συνεπεία τραύματος ή νοσήματος εν υπηρεσία και οι οποίοι εξαιτίας αυτού 34 λαμβάνουν σύνταξη,
- 4) πολίτες, οι οποίοι κατέστησαν ανάπηροι από 21/4/1967 έως 23/7/1974, συνεπεία της δράσης τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος,
- 5) ανάπηροι πολέμου άμαχου πληθυσμού και ανάπηροι άμαχου πληθυσμού στ) Στελέχη και Αξιωματικούς των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που έχουν τεθεί σε κατάσταση Πολεμικής Διαθεσιμότητας ή Μόνιμης Διαθεσιμότητας.

Δικαιολογητικά

Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας της κατηγορίας Ι καθορίζεται με βάση τη γνωστοποίηση αποτελέσματος αναπηρίας των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηριών (ΚΕΠΑ) του ΕΦΚΑ. Με την Α. 1235/2021 (Β' 5083, ΑΔΑ: 6ΖΑΙ46ΜΠ3Ζ-29Ω) Κοινή Απόφαση των Υφυπουργών Οικονομικών - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (εφεξής «ΚΥΑ») με θέμα «Αντιστοίχιση παθήσεων του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 με τον ΕΠΠΠΑ», καθορίζεται η αντιστοίχιση των παθήσεων, που ορίζονται στο άρθρο 16 του ν. 1798/1988, όπως ισχύει, με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από το ΚΕΠΑ. Η διαπίστωση της φύσης και των ποσοστών αναπηρίας για την κατηγορία ΙΙ των δικαιούχων πραγματοποιείται από την Ανώτατη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (ΑΣΥΕ). Με την Α. 1003/13.1.2025 (Β' 359, ΑΔΑ: 9ΓΤΧ46ΜΠ3Ζ-ΜΟ2) απόφαση Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, δικαιολογητικά και διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ).

2. Ε Τι καλύπτει η ατέλεια και ποιος πρέπει να είναι ο κυλινδρισμός και ο τύπος του αυτοκινήτου που εισάγεται ατελώς από αναπήρους;

- Α** Η ατέλεια που παρέχεται καλύπτει το ΤΤ. Ο τυχόν οφειλόμενος ΦΠΑ και ο εισαγωγικός δασμός (σε περίπτωση εισαγωγής του αυτοκινήτου από χώρα εκτός ΕΕ) καταβάλλονται κανονικά. Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο πρέπει να είναι αντιρρυπαντικής τεχνολογίας και να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. Κατ' εξαίρεση, οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.650 κ.εκ. και οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 100%, μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 3.650 κ.εκ. Για τους δικαιούχους αναπήρους κυλινδρισμού κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. παρέχεται η δυνατότητα παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου μεγαλύτερου κυβισμού, με την

καταβολή ποσοστού του αναλογούντος στο αυτοκίνητο αυτό τέλους ταξινόμησης (30% για τα πάνω από 1650 κ.εκ. και μέχρι 2000 κ.εκ. και 58% για τα πάνω από 2.000 κ.εκ.).

3. **Ε Ποιες είναι οι προϋποθέσεις χορήγησης έγκρισης οδήγησης αναπηρικού αυτοκινήτου από άλλο πλην του δικαιούχου προσώπου;**
- Α** Το παραλαμβανόμενο αυτοκίνητο μπορεί, για καλύτερη εξυπηρέτηση του αναπήρου, να οδηγείται και από άλλα πρόσωπα (ένα ή δύο), με την υποχρέωση να επιβαίνει σε αυτό ο ανάπηρος, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεώς του, στην οποία θα δηλώνει τα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητο και τα οποία δεν πρέπει να διαμένουν μακριά από την κατοικία του.
4. **Ε Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση που το αυτοκίνητο οδηγείται από τους οριζόμενους οδηγούς χωρίς να επιβαίνει ο ανάπηρος;**
- Α** Η οδήγηση του αυτοκινήτου χωρίς να επιβαίνει σε αυτό ο ανάπηρος συνιστά τελωνειακή παράβαση, η οποία συνεπάγεται την επιβολή προστίμου. Το παραπάνω πρόστιμο δεν επιβάλλεται, εφόσον η οδήγηση του αυτοκινήτου γίνεται μέσα στα όρια του νομού της μόνιμης κατοικίας του αναπήρου. Εφόσον το αυτοκίνητο οδηγείται εκτός των ορίων του νομού, πρέπει να αποδεικνύεται ότι υφίστανται εξαιρετικές ή επείγουσες περιστάσεις ή ότι έγινε αποκλειστικά και μόνο για λόγους εξυπηρέτησης των άμεσων αναγκών του αναπήρου. Διάθεση του αυτοκινήτου σε άλλες χρήσεις επισύρει κυρώσεις (άρση της ατέλειας), με την επιφύλαξη εφαρμογής των ισχυουσών περί τελωνειακών παραβάσεων και λαθρεμπορίας διατάξεων.
5. **Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής παρακολούθησης - αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από το καθεστώς της ατέλειας και παραλαβής άλλου ατελώς;**
- Α** Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ, μετά την πάροδο επτά (7) ετών από την λήξη του έτους μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε ο τελωνισμός τους, μπορούν, ύστερα από άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής να μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο ή να χρησιμοποιηθούν σε άλλες χρήσεις, χωρίς υποχρέωση καταβολής του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης. Ωστόσο, για τα επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ και αποδεσμεύονται, πριν από την παρέλευση του ανωτέρω ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας από τον τελωνισμό τους, εισπράττεται το ΤΤ που αναλογεί ή η διαφορά μεταξύ του τέλους αυτού και του ΤΤ που έχει καταβληθεί. Το ΤΤ, υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας, που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης.

- 6. Ε Ποια είναι η διαδικασία μεταβίβασης αναπηρικού αυτοκινήτου, που περιέρχεται στους κληρονόμους λόγω θανάτου του αναπήρου;**
- Α** Επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, τακτοποιούνται τελωνειακά από τους τελευταίους, μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής (πλατεία Αγίου Νικολάου – Πειραιάς, τηλ. 210- 45.11.288), εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου. Στην περίπτωση αυτή, οι κληρονόμοι καταβάλλουν τόσα δέκατα του ΤΤ που αναλογεί ή αντίστοιχα της διαφοράς μεταξύ του ΤΤ που αναλογεί και του ΤΤ που έχει καταβληθεί, όσα είναι και τα εξάμηνα που υπολείπονται για τη συμπλήρωση του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος. Το κλάσμα του εξαμήνου θεωρείται ως ολόκληρο εξάμηνο. Το ΤΤ υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά κατά το χρόνο της τελωνειακής αποδέσμευσης. Επισημαίνεται, ότι μετά από την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία τελωνισμού του αυτοκινήτου δεν οφείλεται από τους νόμιμους κληρονόμους καταβολή ΤΤ. Σε περίπτωση υποβολής αιτημάτων τελωνειακής τακτοποίησης- αποδέσμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων από τους νόμιμους κληρονόμους των δικαιούχων, μετά την πάροδο της προθεσμίας των δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου, η εν λόγω τελωνειακή τακτοποίηση-αποδέσμευση πραγματοποιείται μέσω της Τελωνειακής Περιφέρειας Αττικής, μετά την επιβολή από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή τελωνισμού του αυτοκινήτου του προβλεπόμενου από την παρ. 2 του άρθρου 164 προστίμου του ν.5222/2025, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων. Τέλος, επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία και συνεπεία θανάτου αυτών περιέρχονται στους νόμιμους κληρονόμους τους, δύνανται να αποδεσμεύονται τελωνειακά από τους τελευταίους, εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος, μέσω μεταβίβασης σε άλλο δικαιούχο της ίδιας απαλλαγής πρόσωπο, χωρίς την καταβολή του ΤΤ και με νέα εκκίνηση του προβλεπόμενου περιοριστικού διαστήματος παρακολούθησης της ατέλειας από την ημερομηνία της μεταβίβασης.
- 7. Ε Ποια είναι η διαδικασία τελωνειακής αποδέσμευσης αναπηρικού αυτοκινήτου από τους ίδιους τους ανάπηρους κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ πενταετίας και επταετίας;**
- Α** Για επιβατικά αυτοκίνητα, που έχουν παραληφθεί με απαλλαγή από το ΤΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναπήρων και ζητείται η τελωνειακή αποδέσμευσή τους, μετά την παρέλευση της πενταετίας και πριν από τη συμπλήρωση της επταετίας από την ημερομηνία τελωνισμού τους, καταβάλλεται το 30% του τέλους ταξινόμησης, το οποίο υπολογίζεται με βάση τα φορολογικά στοιχεία και τους συντελεστές φορολογίας που ισχύουν για τα αυτοκίνητα αυτά, κατά το χρόνο της αποδέσμευσης. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή οι δικαιούχοι δεν μπορούν να παραλάβουν άλλο αυτοκίνητο με τις διατάξεις απαλλαγής του ΤΤ που ισχύουν για τα άτομα με αναπηρία.

8. Ε Επιτρέπεται η αντικατάσταση αναπηρικού αυτοκινήτου λόγω κλοπής;

Α Σε περίπτωση κλοπής αναπηρικού αυτοκινήτου, που έχει παραληφθεί με πλήρη ή μερική απαλλαγή από το ΤΤ και υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται από τις ισχύουσες διατάξεις η δυνατότητα εκ νέου χορήγησης απαλλαγής από τον φόρο, εάν η κλοπή έχει συντελεστεί εντός του ισχύοντος περιοριστικού διαστήματος της επταετίας, για την εκ νέου υπαγωγή του δικαιούχου στο δικαίωμα, ανεξάρτητα από το χρονικό σημείο κατά το οποίο συντελείται η κλοπή :

- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται εντός του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, οφείλεται το αναλογούν για το κλαπέν αυτοκίνητο ΤΤ, ενώ,
- εφόσον η υποβολή του αιτήματος για την απόκτηση νέου αυτοκινήτου ατελώς γίνεται πέραν του εκάστοτε περιοριστικού διαστήματος, απαλλάσσεται ο δικαιούχος από την καταβολή του αντίστοιχου ΤΤ.

9. Ε Υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασης του αυτοκινήτου;

Α Σε περίπτωση ολικής καταστροφής των ως άνω παραλαμβανόμενων αυτοκινήτων, επιτρέπεται η αντικατάστασή τους, με την τήρηση των προβλεπόμενων της παραγράφου 9 του άρθρου 148 του ν.5222/2025 και συγκεκριμένα υπό την προϋπόθεση ότι υποβάλλονται τα ακόλουθα δικαιολογητικά στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή: α) αίτηση για την παραλαβή νέου αυτοκινήτου με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, β) ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο αδικημάτων και συμβάντων της οικείας Αστυνομικής Αρχής, από το οποίο προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος έχει δηλώσει την ολική καταστροφή, γ) πράξη οριστικής διαγραφής από τα Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, του αυτοκινήτου που καταστράφηκε, δ) βεβαίωση ότι το αυτοκίνητο που καταστράφηκε έχει εγκαταλειφθεί υπέρ του Δημοσίου μέσω τελωνειακής αρχής και, ε) βεβαίωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Περιουσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Τεχνικών Υπηρεσιών της ΑΑΔΕ ότι το αυτοκίνητο που εγκαταλείφθηκε σύμφωνα με την υποπερ. βδ) έχει χαρακτηριστεί ως Όχημα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ).

Υποστήριξη – Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στο my1521 – Κέντρο Εξυπηρέτησης της ΑΑΔΕ:

- **Τηλεφωνικά:** στο 1521, χωρίς χρέωση, εργάσιμες ημέρες από 7:00 έως 20:00.
- **Ψηφιακά:** μέσω της πλατφόρμας [my1521](#) 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, επιλέγοντας: **Θέματα Τελωνείων > Ιδιώτες > Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ)**

Παράρτημα Α - Στοιχεία Έκδοσης & Επικαιροποιήσεων

Στοιχεία Σύνταξης και επιμέλειας

- Η παρούσα έκδοση καταρτίστηκε υπό την επιμέλεια της Διεύθυνσης Τελωνειακών Διαδικασιών της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και ΕΦΚ της ΑΑΔΕ.

Ιστορικό Εκδόσεων

Πίνακας 1. Πίνακας εκδόσεων

Πίνακας εκδόσεων		
Έκδοση	Ημερομηνία	Περιγραφή
1.0	09/04/2021	Αρχική Έκδοση
2.0	03/2026	Αναθεωρημένη έκδοση: ως προς το περιεχόμενο και ως προς το πρότυπο.